

ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*

THE PRIORITY NEEDS OF SCHOOL MUSIC BAND MANAGEMENT FOR SECONDARY SCHOOL LEVEL UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

ยุทธศักดิ์ โพธิ์รุข, สุดารัตน์ สารสว่าง, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ

Yutthasak Phothiruk, Sudarat Sarnsawang, Prompilai Buasuwan

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University

Corresponding Author Email: yutthasak.ph@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประชากรที่ใช้ คือ ครูผู้เกี่ยวข้องกับวงดนตรี จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.899 และค่าความเชื่อมั่นสภาพที่คาดหวัง เท่ากับ 0.817 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเรียงลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อวิเคราะห์และจัดอันดับความต้องการจำเป็นรายด้านพบว่า ด้านอุปกรณ์และอาคารสถานที่ มีค่าความต้องการจำเป็น ($PN_{I\text{modified}}$) สูงที่สุด (0.60) เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายข้อ พบว่า มีการสนับสนุนการระดมทุนเพื่อจัดหาเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ มีค่า $PN_{I\text{modified}}$ เท่ากับ 0.60 เป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกวงดนตรี ส่วนแนวทางในการบริหารจัดการวงดนตรี คือ มีคณะกรรมการจัดการวงดนตรีโดยเฉพาะ และการเพิ่มการมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหารของโรงเรียนเพื่อให้ทางโรงเรียนเข้าใจปัญหาในการดำเนินงานทั้งในเรื่องงบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวงดนตรีให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้สนใจภายนอกที่จะเข้าร่วมหรือสนับสนุนวงดนตรีต่อไป

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; การบริหารจัดการ; วงดนตรี

Abstract

Objectives of this study were 1. To study the priority needs in the management of school music bands at the secondary school level under the Secondary Educational Service Area Office 2.2. To study the guidelines for the development of school band management at the secondary school level. The population used in the research were 90 teachers and other personnel involved in the management of the music school bands. The instrument used in the study was a 5-level estimation scale questionnaires with factual reliability value of 0.899 and an expected reliability value of 0.817. The statistics used to analyze the data were frequency, mean, standard deviation and Modified Priority Needs Index.

The results of the research revealed that on the management aspect, the needs with highest PNI_{modified} (0.60) was the requirements for equipment and working space. However, when considered the items with highest score on PNI_{modified} Index, it was found that school's fund raising for quality music instruments ranked the highest (0.60) followed with the administrators' participation in the bands' new student's recruitment campaign. The guidelines for the music school bands management were having a representative from administrator team to be a member of the music band committee so that school administrators will understand more of their conditions and problems in the operation of the school music bands which include financial support, instruments and working space, and the support for the band new student recruitment campaign.

Keywords: Priority Needs; Management; School Band

บทนำ

กิจกรรมดนตรีเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์นานาประการแก่ทั้งนักเรียนและโรงเรียน ประโยชน์ต่อนักเรียน ดนตรีช่วยพัฒนาสมองในการเรียนรู้ ได้แก่ การใช้ภาษาและการใช้เหตุผล ช่วยเพิ่มความสามารถในการสร้างจินตภาพ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับความจริงได้ ซึ่งถือว่าเป็นความฉลาดด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา และเพิ่มสมาธิ การจดจ่อ รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการจำ (วิโรจน์ ตระการวิจิตร, 2559) ดังนั้นการร่วมกิจกรรมวงดนตรีจึงช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ไม่เพียงแต่พัฒนาสมองแต่การร่วมกิจกรรมดนตรียังช่วยสร้างนิสัยคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น ช่วยเพิ่มความสามารถรอบคอบ ความขยัน ความมุ่งมั่น ช่วยสร้างเป้าหมาย และเพิ่มแรงจูงใจในการ

ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเคารพและเห็นใจผู้อื่น ลดความเห็นแก่ตัว ยอมรับความแตกต่างของเชื้อชาติและวัฒนธรรมช่วยให้มีวินัย และการทำงานเป็นทีม เมื่อร่วมเล่นเป็นวงร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่ว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

กิจกรรมวงดนตรีในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนตามความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมสร้างเสริมระเบียบวินัยให้กับนักเรียน เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ปฏิบัติภารกิจต่างๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมาย และสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนในการประกวดแข่งขันทั้งในระดับชาติและนานาชาติ กิจกรรมวงดนตรีเป็นกิจกรรมที่ช่วยในความสามารถของ (Social and emotional learning; SEL) ในด้านทักษะความสัมพันธ์ การจัดการตนเอง และการตระหนักรู้ในตนเอง (Carver, 2019) ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาได้มีการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะทางด้านดนตรีโดยจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐาน คือ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และกลุ่มของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน โดยเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ส่วนกิจกรรมดนตรีนั้นจะอยู่ในส่วนของกิจกรรมชุมนุม ชมรม ที่เป็นกิจกรรมนักเรียนที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกัน จัดขึ้นตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน เพื่อเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ปัจจุบันพบว่ากิจกรรมทางดนตรีเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาแทบทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมวงดนตรีของโรงเรียน (สาทิพย์ สายสนิท, 2560) เช่น วงโยธวาทิต วงดนตรีไทย วงดนตรีลูกทุ่ง วงดนตรีพื้นเมือง และวงดนตรีสมัยนิยม เป็นต้น การจัดกิจกรรมวงดนตรีภายในโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนนั้นจะเห็นได้ชัดว่ามีการจัดไปตามความเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน บางโรงเรียนสามารถบรรเลงในกิจกรรมต่างๆตามภารกิจของโรงเรียน ตลอดจนเข้าร่วมแข่งขันในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติได้อย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่บางโรงเรียนมีโอกาบบรรเลงเฉพาะกิจกรรมในโรงเรียน เข้าร่วมการประกวดแข่งขันบ้างได้เป็นบางครั้ง เพราะขาดการสนับสนุนจากทางโรงเรียนในการดำเนินการกิจกรรมวงดนตรีจากฝ่ายบริหารของโรงเรียน (อัครวัตร เชื้อมกลาง, 2561) ทำให้การดำเนินกิจกรรมวงดนตรีของทางโรงเรียนไม่ได้รับพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจจะเป็นปัญหาที่ทำให้ครูผู้ฝึกสอนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการฝึกซ้อมมีความยากลำบากในการดำเนินงาน ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกและอาจจะทิ้งความพยายามในการฝึกซ้อมได้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่

โรงเรียนจะต้องมีข้อมูลสภาพและความต้องการจำเป็นของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการวงดนตรี เพื่อสามารถพัฒนาการบริหารจัดการให้มีความพร้อมทั้งในด้านการดำเนินงาน การระดมทุน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเรื่องสถานที่ในการฝึกซ้อม เพราะการจัดกิจกรรมวงดนตรีไม่ได้มีเฉพาะเรื่องของดนตรีเท่านั้น ยังมีส่วนของการบริหารจัดการวงดนตรีอีกด้วย

ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการจัดกิจกรรมวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องับวงดนตรี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมวงดนตรีภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ให้มีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ, ครูผู้สอน/ผู้ควบคุมกิจกรรมวงดนตรี, ครูผู้เกี่ยวข้อง/ผู้ช่วยผู้ฝึกสอนกิจกรรมวงดนตรี ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน เป็นจำนวนครูทั้งสิ้น 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวงดนตรี ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อที่ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรี โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามปัจจัยที่มีความจำเป็น 6 ด้าน ลักษณะเป็นตัวเลข มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหาร ด้านกิจกรรมวงดนตรี และด้านระเบียบวิธีวิจัย พิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีความตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.67 – 1.00 แสดงว่าสามารถนำไปใช้ได้ นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง แล้วนำไป ทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูผู้สอน/ผู้ควบคุม

กิจกรรมวงดนตรี ครูผู้เกี่ยวข้อง/ผู้ช่วยผู้ฝึกสอนกิจกรรมวงดนตรี ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 30 คน นำผลจากการทดลองมา หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่มี โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) คือ สภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ต้องการของการจัด กิจกรรมวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมีค่าความเชื่อมั่น ตามสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.899 และค่าความเชื่อมั่นสภาพที่ต้องการ เท่ากับ 0.817

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย 1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการส่งลิงค์ Google Form ให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม (จัดเก็บแบบสอบถามในช่วง การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) เมื่อแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์พบว่าเป็น แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ 2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามที่วัดความต้องการจำเป็นซึ่งเป็นไปตามขอบข่ายกรอบแนวคิดการบริหารจัดการวงดนตรี ตามปัจจัยที่มีความจำเป็น 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน 2. ด้านการดำเนินการบริหารกิจกรรม 3. ด้านบุคลากร 4. ด้านงบประมาณ 5. ด้านอุปกรณ์และ อาคารสถานที่ 6. ด้านการติดตามการวัดและประเมินผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเรียงลำดับความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$

ผลการวิจัย

1. สรุปภาพรวมค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็น

ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กับสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพ ที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาผลการจัดเรียงอันดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็น ($PNI_{modified}$) พบว่าความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีค่าเท่ากับ 0.32 หาก พิจารณาโดยละเอียดจะพบว่าความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านอุปกรณ์และอาคาร สถานที่ ($PNI_{modified} = 0.34$) อันดับที่ 2 คือ ด้านบุคลากร ($PNI_{modified} = 0.33$) อันดับที่ 3 คือ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน ($PNI_{modified} = 0.33$) อันดับที่ 4 คือ ด้านงบประมาณ ($PNI_{modified} = 0.31$) อันดับที่ 5 คือ ด้านการดำเนินการบริหารกิจกรรม ($PNI_{modified} = 0.31$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการติดตามการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.230$)

ด้านกำหนดนโยบายและการวางแผน ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวง ดนตรีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นอยู่ ในระดับปานกลาง ครูผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าในภาพรวมค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

เฉลี่ยเท่ากับ 0.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับที่ 1 คือ ประเด็นผู้บริหารแต่งตั้งรองผู้อำนวยการร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการวางแผนงานประจำปีเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมในโรงเรียน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.50 เป็นอันดับสูงสุด อันดับที่ 2 คือ ประเด็นมีวิสัยทัศน์ที่ระบุเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวางแผนงานประจำปีอย่างชัดเจน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.50 อันดับที่ 3 คือ ประเด็นมีคณะกรรมการดำเนินการวางแผนงานประจำปีของโรงเรียนโดยเฉพาะ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.50 อันดับที่ 4 คือ ประเด็นมีตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรมวางแผนงานประจำปีในแต่ละปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.48 อันดับที่ 5 คือ ประเด็นมีแนวทางการดำเนินการเป็นขั้นตอนสู่ความสำเร็จของกิจกรรมวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.44 และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็นมีการกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.41

ด้านการดำเนินการบริหารกิจกรรม ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวางแผนงานประจำปีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสภาพที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าในภาพรวมค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) เฉลี่ยเท่ากับ 0.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับที่ 1 คือ ประเด็นมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในการดำเนินการจัดกิจกรรมวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.47 เป็นอันดับสูงสุด อันดับที่ 2 คือ ประเด็นผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.46 อันดับที่ 3 คือ ประเด็นมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ดำเนินการตามแผน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.45 และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็นมีการดำเนินการตามแผนงาน หรือ โครงการที่วางไว้ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.44

ด้านบุคลากร ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวางแผนงานประจำปีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสภาพที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าในภาพรวมค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) เฉลี่ยเท่ากับ 0.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับที่ 1 คือ ประเด็นผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.58 เป็นอันดับสูงสุด อันดับที่ 2 คือ ประเด็นผู้บริหารมีส่วนร่วมพิจารณาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.53 อันดับที่ 3 คือ ประเด็นระบบสร้างความคุ้นเคยเพื่อพัฒนาคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมวางแผนงานประจำปีสู่การทำงานเป็นทีม มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.50 อันดับที่ 4 คือ ประเด็นผู้บริหารมีส่วนช่วยลดข้อขัดแย้งของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในวางแผนงานประจำปีด้วยการเจรจาหรือให้แนวทางแก้ไข มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.49 อันดับที่ 5 คือ ประเด็นผู้บริหารมีส่วนร่วมในการบริหารงานวางแผนงานประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.49 อันดับที่ 6 คือ ประเด็นมีการพัฒนาบุคลากรในวางแผนงานประจำปี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของวางแผนงานประจำปี เช่น ส่งบุคลากรเพื่อศึกษาดูงาน หรือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากร มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.45 และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็นสมาชิกในวางแผนงานประจำปีมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตาม

ระดับที่เหมาะสม เพื่อให้สมาชิกในวงดนตรีรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งกับการปฏิบัติภารกิจ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.39

ด้านงบประมาณ ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นอยู่ในปานกลาง ครูผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าในภาพรวมค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) เฉลี่ยเท่ากับ 0.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับที่ 1 คือ ประเด็นการบริหารรายรับ-รายจ่าย เงินสนับสนุนจากหน่วยงานห้างร้านต่างๆ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.53 เป็นอันดับสูงสุด อันดับที่ 2 คือ ประเด็นผู้บริหารมีส่วนช่วยจัดหางบประมาณจากแหล่งต่างๆภายนอก มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.52 อันดับที่ 3 คือ ประเด็นมีการบริหารรายรับ-รายจ่าย เงินค่าตอบแทนจากการแสดงดนตรีอย่างมีระบบ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.44 อันดับที่ 4 คือ ประเด็นมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.41 และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็นมีการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.38

ด้านอุปกรณ์และอาคารสถานที่ ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสภาพที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าในภาพรวมค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) เฉลี่ยเท่ากับ 0.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับที่ 1 คือ ประเด็นมีการสนับสนุนการระดมทุนเพื่อจัดหาเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.60 เป็นอันดับสูงสุด อันดับที่ 2 คือ ประเด็นอำนวยความสะดวกเรื่องอาคารสถานที่ในการฝึกซ้อม ในการจัดกิจกรรมการแสดงต่างๆ ภายนอกโรงเรียน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.50 อันดับที่ 3 คือ ประเด็นมีการสนับสนุนในการซ่อมแซมเครื่องดนตรี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.47 และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็นการอำนวยความสะดวกเรื่องอาคารสถานที่ในการฝึกซ้อม ในการจัดกิจกรรมการแสดงต่างๆ ภายในโรงเรียน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.46

ด้านการติดตามการวัดและประเมินผล ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าในภาพรวมค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) เฉลี่ยเท่ากับ 0.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับที่ 1 คือ ประเด็นมีการหาแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวงดนตรีร่วมกัน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.48 เป็นอันดับสูงสุด อันดับที่ 2 คือ ประเด็นมีการทบทวนปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินการเพื่อแก้ไขวางแผนการดำเนินกิจกรรมในปีต่อไป มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.47 อันดับที่ 3 คือ ประเด็นมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรีให้เป็นไปตามเป้าหมาย มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.44 อันดับที่ 4 คือ ประเด็นมีการประเมินเปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.44 อันดับที่ 5 คือ ประเด็นมีการติดตามรับฟังปัญหาและอุปสรรคต่างๆ จากการดำเนินงาน มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.43 อันดับที่ 6 คือ ประเด็นมีการประเมินผลการ

ดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.41 และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็นประเด็นการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกิจกรรมวงดนตรี มีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.38

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน โรงเรียนควรแต่งตั้งรองผู้อำนวยการหรือหัวหน้างานร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการวงดนตรีเพื่อการดำเนินการจัดกิจกรรมในโรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวงดนตรีของโรงเรียนขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับวงดนตรีจะได้ควบคุมดูแลสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่างๆของวงดนตรีในการกิจของโรงเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพของผู้เรียนเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆด้านที่นอกเหนือจากวิชาการ

ด้านการดำเนินการบริหารกิจกรรม โรงเรียนควรมีการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดการดำเนินการเขียนโครงการเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อพัฒนากิจกรรมวงดนตรีของโรงเรียนมีการวางแผนเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และดำเนินการไปตามแผนงานโครงการที่ได้วางเอาไว้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านบุคลากร ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของวงดนตรีไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียน การสนับสนุนการระดมทุน หรือตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆของบุคลากรที่จะสนับสนุนให้กิจกรรมวงดนตรีมีพัฒนาการที่ดีขึ้นทั้งในด้านความรู้ทักษะของนักเรียนในการบรรเลงดนตรี

ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของวงดนตรีไว้ โดยเฉพาะมีการบริหารรายรับ-รายจ่าย ค่าตอบแทนจากการแสดงดนตรีอย่างมีระบบ รวมถึงรายได้จากการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานห้างร้านต่างๆ ดำเนินการไปอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

ด้านอุปกรณ์และอาคารสถานที่ โรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในด้านอาคารสถานที่ในการฝึกซ้อม เพราะสถานที่ฝึกซ้อมในวงดนตรีนั้นเป็นส่วนสำคัญในการที่จะเป็นพื้นที่ในการฝึกนักดนตรีให้มีคุณภาพในการบรรเลง และสถานที่ไม่ได้เป็นเฉพาะที่ซ้อมเพียงเท่านั้นยังเป็นที่เก็บอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการแสดง ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์เครื่องดนตรีชุดวงดนตรีฉากการแสดงดนตรีต่างๆ จะเห็นได้ว่าอาคารสถานที่ล้วนเป็นที่สำคัญของวงดนตรี มีการสนับสนุนและระดมทุนเพื่อจัดซื้อเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อผู้เรียนในวงดนตรีมีการตรวจสอบสภาพของเครื่องดนตรีเป็นประจำทุกปีเพื่อประเมินว่าเครื่องดนตรีนั้นสามารถใช้ได้อยู่ตลอดเวลาพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจของโรงเรียนอยู่เสมอ

ด้านการติดตามการวัดและประเมินผล โรงเรียนมีการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวงดนตรีโดยหารือกับคณะทำงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาค

ส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองนักเรียน ผู้สนับสนุนต่างๆ ในชุมชน มีการตรวจสอบระบบการทำงาน และติดตามงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้การทำงานของวงดนตรีในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดำเนินการได้ตามแผนที่วางเอาไว้และเมื่อเกิดปัญหาที่สามารถแก้ไขปัญหานั้นทันที

ตารางที่ 1 สรุปภาพรวมความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 รายด้าน

N = 75

ที่	รายละเอียด	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่คาดหวัง			PNI	อันดับ
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน	3.03	0.44	ปานกลาง	4.50	0.32	มาก	0.33	3
2	ด้านการดำเนินการบริหารกิจกรรม	3.12	0.34	ปานกลาง	4.52	0.23	มากที่สุด	0.31	5
3	ด้านบุคลากร	3.01	0.48	ปานกลาง	4.49	0.28	มาก	0.33	2
4	ด้านงบประมาณ	3.08	0.43	ปานกลาง	4.48	0.30	มาก	0.31	4
5	ด้านอุปกรณ์และอาคารสถานที่	3.01	0.47	ปานกลาง	4.52	0.31	มากที่สุด	0.34	1
6	ด้านการติดตามการวัดและประเมินผล	3.13	0.36	ปานกลาง	4.49	0.25	มาก	0.30	6
เฉลี่ยรวม		3.06	0.28	ปานกลาง	4.50	0.28	มาก	0.32	

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้ศึกษาได้จัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงตามค่า PNI_{Modified} ซึ่งพบว่าค่า PNI_{Modified} สูงสุดในภาพรวมของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประเด็นมีการสนับสนุนการระดมทุนเพื่อจัดหาเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ พบว่ามีค่า PNI_{Modified} เท่ากับ 0.60 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการระดมทุนและเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพมีความสำคัญ เพราะเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพจะทำให้สามารถผลิตเสียงการบรรเลงได้อย่างมีคุณภาพ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพจะมีความคงทนและยังทำให้การบรรเลงการแสดงต่างๆออกมาได้อย่างราบรื่น แต่เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพนั้นมักมีราคาแพงและโรงเรียนไม่สามารถจัดงบประมาณให้กิจกรรมวงดนตรีในโรงเรียนให้พอเพียงได้ในทุกปี แต่โรงเรียนก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้วงดนตรีในงานพิธีการต่างๆ เป็นระยะๆตลอดปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประกวดแข่งขันต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการระดมทุนเพื่อจัดหาเครื่องดนตรีดังกล่าว ซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการจัดการวงดนตรีนั้นอาจจะไม่สามารถจะดำเนินการเองได้ ดังนั้นผู้ตอบ

แบบสอบถามจึงต้องการได้รับการสนับสนุนในประเด็นนี้ จึงเป็นความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุด สอดคล้องกับ (อัครวัตร เชื้อมกลาง, 2561) ที่ได้กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการกิจกรรม วงโยธวาทิต โดยส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องดนตรีที่มีราคาสูง ซึ่งอาจถูกมองว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เช่น ซอหุปามาในราคา 300,000 บาท แต่ทั้งโรงเรียนมีคนเป่าที่ใช้เครื่องนี้เพียงคนเดียว

อันดับรองลงมา คือ ประเด็นผู้บริหารมีส่วนร่วมในประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียน เข้าเป็นสมาชิกวงดนตรี พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.58 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้เกี่ยวข้อง ต้องการให้ผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการวงดนตรี การประชาสัมพันธ์รับสมัคร นักเรียนเพื่อเข้าเป็นสมาชิกของวงดนตรีเดิมที่นั้นโรงเรียนแต่ละโรงเรียนอาจจะมีการคัดเลือก นักเรียนเพื่อเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรูปแบบต่างๆ เช่น การสอบคัดเลือกแบบ ทั่วไป การสอบนักเรียนประเภทความสามารถพิเศษ การจับฉลากของนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ของโรงเรียน ซึ่งวิธีการต่างๆ นี้ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งนักเรียนเข้ามาสู่โรงเรียน ในส่วนของวงดนตรีนั้น ก็จะได้รับนักเรียนจากประเภทความสามารถพิเศษ โดยนักเรียนกลุ่มนี้จะใช้ความรู้ความสามารถ ทางด้านดนตรีสอบคัดเลือกเพื่อเข้าเรียน โดยทั่วไปจะมีการพิจารณาคะแนนอยู่ 3 ส่วนคือ การ ปฏิบัติเครื่องดนตรี ความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี แฟ้มสะสมผลงาน เมื่อนักเรียนผ่านการคัดเลือก ก็จะได้เข้าเป็นนักเรียนของโรงเรียนนั้นๆ วงดนตรีของโรงเรียนก็จะได้รับนักเรียนประเภทนี้ปี การศึกษาละประมาณ 3-5 คน ขึ้นอยู่กับสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน การที่ได้นักเรียนจำนวน เท่านี้อาจจะไม่เพียงพอต่อการสร้างวงดนตรีในโรงเรียน เพราะวงดนตรีอาทิเช่น วงโยธวาทิต วง ดนตรีไทย อาจจะจำเป็นต้องใช้นักเรียนมากกว่า 3-5 คนในการสร้างวง และในแต่ละปี การศึกษาก็จะมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จบสำเร็จการศึกษา และต้องออกจากการเป็นสมาชิกของวงดนตรีของโรงเรียน ทำให้ต้องมีการหานักเรียนที่สมัครใจ มาเป็นสมาชิกของวงดนตรีโรงเรียนเพื่อให้กิจกรรมวงดนตรีของโรงเรียนสามารถสานต่อดำเนิน การกิจต่างๆ ของโรงเรียนได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องรับสมัครนักเรียนที่สนใจด้านดนตรี เพิ่มเติม สอดคล้องกับ (สรารุจ โรจนศิริ, 2564) ที่ได้กล่าวว่า การคัดเลือกนักดนตรีวงโยธวาทิต มีการดำเนินการรับสมัครนักเรียนเข้าวงโยธวาทิตในช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 มากกว่าเปิดภาคเรียน ที่ 2 ในลักษณะของกิจกรรมชุมนุม มีกระบวนการคัดเลือกนักดนตรีทั้งการสอบปฏิบัติและการ สัมภาษณ์

การดำเนินการสมัครนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกในวงโดยส่วนใหญ่ครูผู้ควบคุมวงดนตรี นักเรียนรุ่นพี่ภายในวงดนตรี จะเป็นผู้ดำเนินการประชาสัมพันธ์รับสมัครนักเรียนเอง ผ่านการ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของทางโรงเรียน โปสเตอร์ ช่องทางสื่อต่างๆ จากความต้องการที่ พบคือการที่ครูต้องการให้ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการรับสมัครนักเรียน อาจจะเป็นเพราะการที่ ผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมในการรับสมัครนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกวงดนตรีอย่างเช่นการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมในวันประชุมผู้ปกครองที่โรงเรียนจัดขึ้นอาจจะทำให้นักเรียนและ ผู้ปกครองของนักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่สร้างความ

เชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองว่าการดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยความดูแลจากทางโรงเรียนเกิดการสร้างความไว้วางใจที่จะอนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อฝึกซ้อมดนตรีและเป็นนักดนตรีของทางโรงเรียนได้ สอดคล้องกับ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2546) ที่ได้กล่าวว่า ผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับความพยายามให้มี อิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล ซึ่งต้องประกอบด้วย การจูงใจ ภาวะผู้นำ และการติดต่อสื่อสาร

การบริหารงานในด้านนี้ครูมีความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุดอาจเป็นเพราะครูต้องการให้ผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การที่ผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมอาจจะทำให้กิจกรรมขับเคลื่อนได้ดีมากขึ้น ประเด็นถัดไปรองลงมา คือ ผู้บริหารแต่งตั้งรองผู้อำนวยการร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการวงดนตรีเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมในโรงเรียน พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.57 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้เกี่ยวข้องต้องการให้ผู้บริหารแต่งตั้งรองผู้อำนวยการเพื่อดำเนินการวงดนตรีในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่มีตัวแทนของผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวงดนตรี คลุกคลีกับสภาพความเป็นอยู่ของวงดนตรี อาจจะทำให้เกิดเข้าใจในความต้องการในการสนับสนุนวงดนตรีให้มีการพัฒนาการได้อย่างเหมาะสม การมีตัวแทนฝ่ายบริหารของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมก็อาจจะทำให้ผู้อำนวยการโรงเรียนได้รับข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับกิจกรรมวงดนตรีจากรองผู้อำนวยการหรือหัวหน้างานที่ได้รับการแต่งตั้งให้ควบคุมดูแลกิจกรรมวงดนตรี สอดคล้องกับ (สวัสดิ์ บุญทิพย์พาเลิศ, 2557) ที่ได้กล่าวว่า โรงเรียนที่ยังไม่พร้อมในการจัดตั้งวงดนตรี มีความต้องการพัฒนางานวงดนตรีให้ดีขึ้น ทั้งเรื่องการบริหารจัดการวง การจัดการด้านสถานที่ฝึกซ้อม การจัดสรรงบประมาณ รวมไปถึงมาตรฐานการบรรเลงดนตรี ปัญหาที่พบ คือ การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งเป็นไปตามยุคสมัยของผู้บริหารแต่ละท่าน

โดยรวมในทุกข้อคำถามพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยของสภาพความคาดหวังมากกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในทุกๆข้อ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนางานวงดนตรีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ยังมีความต้องการการสนับสนุนในด้านต่างๆจากผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมวงดนตรีในโรงเรียนและจะสามารถพัฒนาทำให้กิจกรรมวงดนตรีพัฒนาได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ (ลำเพย เย็นมนัส, 2553) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารในยุคปัจจุบันเป็นการมุ่งเน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเกิดขึ้นโดยการที่ผู้บริหารผู้ได้บังคับบัญชา ชุมชน สังคม องค์กรเอกชน องค์กรภาครัฐ และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมภาคภูมิใจ ยิ่งผู้บริหารสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันเท่าไรยิ่งเพิ่มพูนอำนาจและความศรัทธาแก่ผู้ได้บังคับบัญชามากขึ้นเท่านั้น มากกว่าการที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ตามลำพัง เพราะว่าผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาต้องทำงานกันเป็นทีม

จากผลการจัดอันดับความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จากค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะแนวทางตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนี้

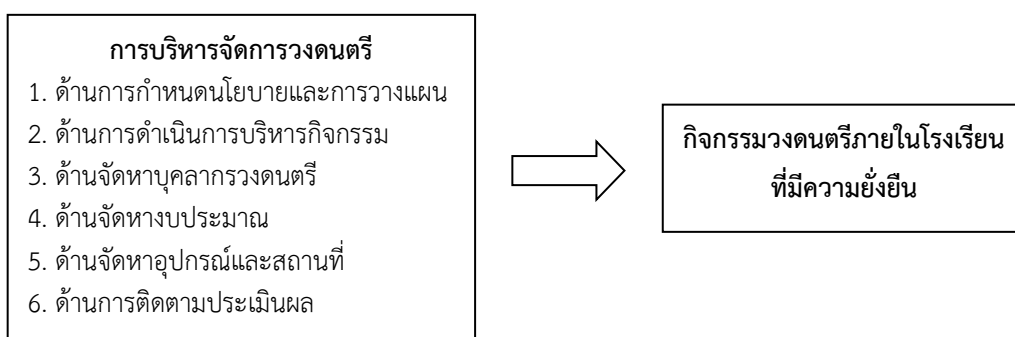
1. โรงเรียนควรมีการสนับสนุนและระดมทุนเพื่อจัดซื้อเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อผู้เรียนในวงดนตรีแม้ว่าโรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐแต่ก็ยังไม่เพียงพอจึงต้องระดมทุน โดยที่โรงเรียนควรที่จะแนะนำถึงผลงานและความสำเร็จของวงดนตรี ประโยชน์ที่ได้จากวงดนตรี เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและให้การสนับสนุน

2. ทางวงดนตรีควรที่จะเชิญผู้บริหารให้มีส่วนร่วมในประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกวงดนตรี ทั้งนี้โดยทางวงดนตรีควรให้ข้อมูล ถึงผลงานและประโยชน์ของการเล่นวงดนตรีเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการเชิญชวนนักเรียนให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกวงดนตรีเนื่องจากการเล่นดนตรีนั้นมีประโยชน์สำหรับนักเรียนไม่เพียงแต่เป็นการผ่อนคลายยังเป็นการเสริมสร้างสมองและวินัยในการเรียนอีกด้วย สอดคล้องกับ (สาทิพย์ สายสนิท, 2560) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะไปสังเกตการดำเนินงานเป็นระยะๆด้วยตนเอง เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างดีเพราะผู้บริหารมีอำนาจตัดสินใจ สั่งการให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้อุปสรรคและปัญหาต่างๆ ลดลงได้

จาก 2 ข้อดังกล่าวมาแล้วจะเห็นว่าผู้บริหารมีส่วนในการช่วยสนับสนุนวงดนตรี ดังนั้นจึงควรแต่งตั้งผู้บริหารหรือผู้แทน ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการวงดนตรีเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อที่จะเข้าใจสภาพความต้องการผู้บริหารจะสามารถดำเนินการอื่นๆ ได้ดีกว่าครูผู้ดูแลวงดนตรี

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปองค์ความรู้จากการวิจัยเป็นโมเดลการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากงานวิจัย

จากภาพที่ 1 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการพัฒนากิจกรรมวงดนตรีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่ได้มีขอบข่ายเพียงแค่เรื่องของดนตรีเท่านั้น การที่จะพัฒนากิจกรรมวงดนตรีภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีในด้านต่างๆ จึงจะสามารถพัฒนากิจกรรมวงดนตรีในโรงเรียนให้มีความยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรมีนโยบายการทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านดนตรี ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการทำโครงการต่างๆ ในการอบรมบุคลากรด้านการบริหารจัดการวงดนตรี การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากิจกรรมวงดนตรี เป็นต้น

2. องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันรณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมทางดนตรีให้กับเยาวชน เพราะกิจกรรมดนตรีนั้นมีประโยชน์มากมายต่อเยาวชนของชาติ ไม่ว่าจะเป็นด้านพัฒนาการทางด้านสมองของผู้เรียน พัฒนาด้านสุนทรียภาพ และพัฒนาด้านระเบียบวินัย เยาวชนของชาติที่กิจกรรมวงดนตรีได้สร้างในวันนี้จะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. โรงเรียนควรมีคณะกรรมการดำเนินการจัดการวงดนตรีโดยเฉพาะ
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีส่วนร่วมกับกิจกรรมวงดนตรี เพื่อให้ทางโรงเรียนเข้าใจปัญหาในการดำเนินงานทั้งในเรื่องงบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวงดนตรีให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้สนใจภายนอกที่จะเข้าร่วมหรือสนับสนุนวงดนตรี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางในการระดมทุนเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการวงดนตรีโรงเรียนที่มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ลำเพย เย็นมนัส. (2553). ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร แบบมีส่วนร่วม ในยุคปฏิรูปการศึกษา. สืบค้น 17 พฤษภาคม 2564, จาก http://phrakhaoschool.com/news-detail_7962_57832
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). การบริหารการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุจน์
- วิโรจน์ ตระการวิจิตร. (2559). สมองดี ดนตรีปั้นได้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ดีเอ็มจี.

- สรารุช โรจนศิริ. (2564). การศึกษารูปแบบการจัดการวงโยธวาทิต กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออก. *วารสารดนตรีรังสิต มหาวิทยาลัยรังสิต*, 16(1), 115-129.
- สวัสดี บุญทิพย์พาเลิศ. (2557) โอกาสความเป็นไปได้ของการจัดตั้งวงโยธวาทิตสำหรับโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิจัยและพัฒนา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สาทิพย์ สายสนิท, (2560). การบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- อัศวรัตน์ เชื้อมกลาง. (2561). แนวทางการพัฒนางวงโยธวาทิตไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 27(55), 212-231.
- Carver, J. (2019). *An Investigation into the Musical and Social Benefits of High School Marching Band Participation*. (Electronic Thesis or Dissertation). Retrieved from <https://etd.ohiolink.edu/>